

DE MANNEN VAN 'WEGMISBRUIKERS' 'Wij hebben het aantal verkeersdoden doen dalen'

Oud-verkeersofficier van justitie Koos Spee (75) en André van der Toorn (59) maakten bijna twintig jaar lang het televisieprogramma 'Wegmisbruikers'. Koos zet zich nog altijd in voor verkeersveiligheid. De mannen hebben nog steeds contact en blikken samen terug.

Zodra Koos en André restaurant De Soester Duinen binnenstappen, komen de herinneringen boven. "Tijdens het draaien van 'Wegmisbruikers' spraken we hier vaak af om iets te bespreken of vooraf de vragen door te nemen. Koos bereidde zich altijd heel goed voor", vertelt André. Koos: "En toch reageerde André soms nog oprecht verrast op wat ik in de uitzending vertelde. Dat zag ik aan zijn gezicht." André: "Ik wist bijvoorbeeld niet dat je een bekeuring van 95 euro kan krijgen voor onnodig claxonneren. En 400 euro voor hard gasgeven met de koppeling ingedrukt." Koos, man van de wet: "Dat is inmiddels alweer veranderd. Claxonneren is nu 150 euro en onnodig gas geven 250."

'DAAR DOE IK HET VOOR'

Het programma 'Wegmisbruikers', dat van 2003 tot 2020 werd uitgezonden, trok wekelijks ruim een miljoen kijkers. "Ik heb er met veel plezier aan meegewerkt", vertelt Koos. "Het was een goede manier om iets bij te dragen aan de verkeersveiligheid en het aantal slachtoffers in het verkeer naar beneden te brengen. Mensen zeggen soms: 'Koos, door jouw programma doe ik nu altijd mijn gordel om.' Dat vind ik mooi. Daar doe ik het voor." André knikt: "Het stijgend aantal verkeersdoden was voor mij ook één van de redenen om 'Wegmisbruikers' te gaan presenteren. In Nederland komen dagelijks drie mensen om bij een verkeersongeluk. Dat zijn er nogal wat. 'Wegmisbruikers' maakte mensen bewust van deze gevolgen en werkte ook als een soort spiegel van de maatschappij. Iedereen kon zich erin herkennen. Ik nam vaak de rol van de

OVER WEGMISBRUIKERS

Het tv-programma 'Wegmisbruikers' (aanvankelijk 'Wegmisbruikers!') werd van 2003 tot 2021 door SBS6 uitgezonden. Alle 25 seizoenen werden gepresenteerd door André van der Toorn en Koos Spee. Spee gaf informatie over regels en bekeek samen met Van der Toorn wat weggebruikers fout deden en hoe het eigenlijk moest. In het programma ging een cameraploeg mee met onopvallende surveillancewagens van de politie in verschillende regio's in Nederland. Weggebruikers die zich niet aan de verkeersregels hielden werden staande gehouden en kregen vaak een bekeuring. In de hoogtijdagen trok het programma gemiddeld 1,5 miljoen kijkers, waarbij de herhalingen niet zelden net zo goed bekeken werden als de nieuwe uitzendingen. De laatste jaren daalden de kijkcijfers tot 300.000 tot 500.000 kijkers.

burger op me en kon het me permitteren Koos een beetje uit te dagen. Dan vroeg ik bijvoorbeeld: 'Maar Koos, als je 's nachts met 130 over een doodstille weg van Lemmer naar Groningen rijdt en een bekeuring krijgt, heeft dat toch niks met verkeersveiligheid te maken?'" Koos, ernstig: "'s Nachts gebeuren de meeste ongelukken."

'OOK VEEL LOL GEHAD SAMEN'

André: "Koos kon me ook verrassen, hoor. Ik vroeg hem eens hoe het nu zat met die verschillende maximumsnelheden op de Nederlandse wegen; dat was toch verwarrend? Ik verwachtte een uitgebreide onderbouwing, maar onverwacht zei hij: 'Ja, het is echt verschrikkelijk!' Daar moest ik hard om lachen. Soms ging ik even ergens anders staan omdat ik al in de lach schoot als ik Koos' gezicht zag. Ik herinner me bijvoorbeeld een verhaal van hem over een automobilist die altijd een gele banaan naast zich had liggen. Toen hij in de auto met zijn gele telefoon zat te bellen en werd aangehouden, greep hij snel de banaan ▶

en zei: ‘Nee hoor, ik zat met een banaan in mijn oor.’”

Koos, bedachtzaam: “Ja, we hebben veel lol gehad, maar het was toch ook een serieuze zaak. Ik heb het aantal ongelukken enorm zien toenemen door het ondanks boetes en campagnes nog steeds groeiende bellen en appen in het verkeer, maar ook door het asociale gedrag van steeds meer automobilisten die denken dat ze het alleenrecht op de weg hebben.”

‘Als je het evangelie predikt, moet je je daar ook aan houden’

kunnen betrappen: “Ik zit naast hem te gapen als we over een vijftigkilometerweg rijden, want hij rijdt precies vijftig. Koos heeft een mooie auto die harder dan 200 kilometer per uur kan. Ik vroeg hem of hij dat weleens had uitgetroefd, op de Duitse Autobahn misschien? Ja hoor, daar had hij een keer 140 gereden!” André, ironisch wapperend met

zijn hand: “Nou, nou, Koos, 140, toe maar!” Koos: “Ik heb te veel dossiers gezien waarbij het misging, dan word je wel voorzichtig. En als je het evangelie predikt, moet je je daar ook aan houden.”

DE DOOD VAN TANTE BETS

Ook tijdens zijn carrière als landelijk verkeersofficier van justitie bereikte Koos veel. In de periode 1995 tot 2011 steeg het aantal bekeuringen op zijn initiatief van vier miljoen naar twaalf miljoen. Mede door deze extra handhaving daalde het aantal verkeersslachtoffers van 1.200 naar 750 per jaar. Zijn vurige inzet voor verkeersveiligheid komt niet helemaal uit de lucht vallen, zo blijkt uit het boek ‘Een flitsende carrière’, dat hij in 2019 schreef. Toen hij vijftien jaar was, verongelukte zijn tante Bets. Het tragische ongeval bleef Koos altijd bij en is van invloed geweest op zijn latere strijd om het aantal verkeersslachtoffers omlaag te brengen.

DAT KAN HARDER...

Vanzelfsprekend houdt hij zichzelf ook strikt aan de regels. André heeft hem nooit op te hard rijden

SCHELDPARTIJEN

Vrienden maakte Koos niet altijd met zijn inzet voor veilig verkeer. Op Twitter moest hij het vaak ontgelden. “Het ging zelfs zo ver, dat in 2004 een zwaar explosief bij ons door de brievenbus werd gegooid. Ik schrijf erover in mijn boek. De dader is nooit gepakt en ik weet nog altijd niet waarom het gebeurde.” Hoewel André in mindere mate de gebeten hond was, kreeg ook hij weleens onflatteus commentaar. “Kleine kutkabouters”, dat soort dingen. Koos is een stuk langer dan ik. Camera-technisch was het handiger als ik op een aluminium camerakoffertje of boomstam ging staan, zodat we dezelfde lengte hadden. Maar daar rolde ik nog weleens vanaf. Koos heeft toen zelf een kistje voor me gemaakt.”

‘ER MOET MEER BEKEURD WORDEN!’

‘Wegmisbruikers’ is in 2020 gestopt, maar Koos houdt zich met zijn bedrijf VerkeerDeBaas nog altijd bezig met verkeersveiligheid. Hij geeft lezingen en zit in verschillende commissies met betrekking tot verkeersveiligheid. Vooral de handhaving kan veel beter, vindt Koos. “Er wordt te weinig staande gehouden en te veel bekeurd met trajectcontroles en flitscamera’s. De bedoeling is dat mensen op hun gedrag worden aangesproken en horen wat ze fout doen. Pas dan verander je echt iets”, legt hij uit.

André: “Daar was ‘Wegmisbruikers’ geknipt voor. Nu we het hier zo zitten, denk ik: een nieuw verkeersprogramma met Koos zou ook wel heel leuk zijn!” ■

• MAX-actie • MAX-actie • MAX-actie • MAX-

WIN HET BOEK VAN KOOS SPEE

Het boek ‘Een flitsende carrière’ van Koos Spee is voor € 14,95 (papieren versie) of € 7,95 (e-book) verkrijgbaar op verkeerdebaas.nl Maak 10x kans op een exemplaar!

ZO DOET U MEE! Bel naar 0909-5010597 (slechts € 0,60 per gesprek) en toets code 4. Per post kan ook: stuur een kaartje naar

MAX Magazine, o.v.v. actie Koos Spee, Postbus 277, 1200 AG Hilversum. Of online via maxmagazine.nl Deze actie loopt van 12 april t/m 2 mei.

Doe mee en WIN!

tie • MAX-actie • MAX-actie • MAX-actie • MAX-